

DE LAATSTE REIS VAN DE BALLERINUS

ARIENNE BOLT
DE LAATSTE REIS VAN
DE BALLERINUS

MET ILLUSTRATIES VAN LINDE FAAS

LEMNISCAAT ROTTERDAM

© 2016 Arienne Bolt

Omslag en illustraties: Linde Faas, 2016

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,

Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2016

ISBN 978 90 477 0775 2

NUR 282

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

*Friends are like stars.
You don't always see them
but you know they are there.*

Vrienden zijn als sterren.
Je ziet ze niet altijd,
maar je weet dat ze er zijn.

EEN LICHTJE

Ravi stond aan de vloedlijn. De zee rook vissig en zoutig, de laaghangende zon scheen in zijn ogen. Het werd zomer. De golven spoelden het zand onder zijn tenen weg. Vlak voor het strand doken visdiefjes loodrecht het water in, met hun buit stegen ze weer op. In de winter waren ze er niet, Ravi wist dat ze dan naar het zuiden vlogen, met de warmte mee. Hoe wisten de vogels wanneer ze moesten vertrekken? Was het een gevoel? Eens had Luna hem verteld dat de maan aan de zee trok. Zo werd het eb en vloed. Misschien voelden de visdiefjes ook iets trekken. Zelf voelde hij in ieder geval zoiets. In zijn binnenste.

Ravi trok zijn laarzen weer aan en liep door de duinen naar de stad. Bij de snackbar op het Pontplein haalde hij friet. Hij nam de pont van Stille Arie naar de overkant van het kanaal en deelde onderweg zijn frietjes met de pontbaas.

‘Dag! Tot morgen!’ zei Ravi. Morgen was hij jarig, maar dat wist haast niemand.

Stille Arie zei niets terug, hij glimlachte alleen.

Met zijn handen in zijn zakken slenterde Ravi langs het kanaal naar huis. 'Hé, Ijs!'

Een vuilwitte zwerfhond draafde hem tegemoet en kwam naast hem lopen. Ravi legde zijn hand op de grote kop. Ijs' ruwe vacht schuurde tegen Ravi's broekspijp. Opeens stond de herdershond stil en spitste hij zijn oren. Ravi hoorde niets. Hij probeerde ook zijn oren te spitsen, en na een paar seconden hoorde hij een zacht geruis. Boven hun hoofden vertraagde een vogel even in zijn vlucht. In de schemering leken zijn veren groen.

Na een poosje stapten ze van het smalle pad af, door een opening in het hoge onkruid. Binnen de heg van braamstruiken lag een open plek. Het was nu helemaal donker. De sterren schenen niet tot op de grond en de maan kwam nog niet op, maar Ravi vond blindelings de deur van zijn caravan. Hij zette thee. Met zijn beker liep hij terug naar het water en klom op een groot rotsblok. Ijs sprong ernaast en Ravi sloeg zijn arm om hem heen. De hond likte zijn gezicht en duwde zijn neus in Ravi's zakken.

'Nee jongen, ik heb niks lekkers bij me.'

Naast elkaar keken ze uit over het kanaal. Aan de overkant lag de stad met al haar lichtjes. Aan Ravi's kant waren alleen verlaten havens, zonder huizen of verlichting. Hij kwam nooit iemand anders tegen, hier woonden hij en Ijs alleen. 's Nachts was alles donker.

Behalve nu. Ergens sprong een lamp aan. Met een schok ging Ravi rechtop zitten. Dat moest aan deze kant

van het kanaal zijn, in een van de oude havens. Ijs jankte, hij zag het ook. Ravi legde zijn hand in Ijs' nek. De dikke vacht stond rechtop en de hond gromde zachtjes.

In het pikkedonker kon Ravi de afstand niet goed inschatten. Hij stond op. Het was een zacht, goudgeel licht. Hij strekte zich uit, maar meer kon hij niet zien.

Met de neus van Ijs in zijn knieholte volgde Ravi het paadje langs het kanaal. Soms verloor hij het gele schijnsel uit het oog, maar na elke bocht en achter iedere boom dook het weer op. Ten slotte stond er niets meer tussen hem en de lichtbron. Het was een lamp! Gewoon lamplicht scheen door gewone ramen. Hoe konden hier nu doodgewone ramen zijn? Om dichterbij te komen zou Ravi de oude kade moeten oversteken, zonder dekking van een boom of struik.

De maan kwam op. Ook dat nog. Als er nu iemand naar buiten keek, zou diegene hem zeker zien. Ravi liet zich op zijn buik op de mossige stenen zakken en kneep zijn ogen samen tot hij het goed zag. De ramen zaten in een soort huisje. Een scheepshut! Er lag een schip afgemeerd aan de kade! Ijs jankte kort en porde met zijn snuit in Ravi's hals.

'Ssst, Ijs.' Hij trok de hond naast zich. Als Ijs hen maar niet verraadde. Hij wilde de bewoners van het schip zien voordat zij hem zagen. Wat kwamen ze doen?

Hij kreeg het steeds kouder. Achter de ramen was niemand te zien, de rest van het schip was zo donker dat het onzichtbaar was. Even later bibberde hij zo hard dat hij niet langer kon blijven liggen. Zonder het huisje uit

het oog te verliezen kwam hij overeind. De lamp ging uit. Ravi stond doodstil. Was hij gezien? Hij hield zijn adem in. Behalve het klotsen van het water tegen de oever klonk er geen geluid. Zou hij dichterbij durven? Of stond er daarbinnen ook iemand naar hem te gluren?

Ijs pakte hem bij zijn mouw. Samen keken ze naar het zwarte schip tegen de sterrenhemel. Er gebeurde niets. Ravi draaide zich om. Hij ging morgen wel terug, het was nu te donker om aan boord rond te sluipen.

Ijs rende voor hem uit. Zijn lichte schim werd steeds vager en al snel verdween hij. Ravi wist niet waar de hond 's nachts sliep. Bijna elke dag liet Ijs zich wel even zien en vaak aten ze dan samen. Zijn vacht zat vol modder en hij rook niet al te fris, toch had de witte herdershond deze nacht best mogen blijven slapen.

Nooit eerder had Ravi zijn deur op slot gedaan. Hij poetsde zijn tanden, kroop in bed en probeerde aan leuke dingen te denken. Morgen zou hij een superlekkere taart halen voor zichzelf en een grote worst voor Ijs. En bij de bieb zou hij spannende boeken over ontdekkingsreizigers of bergbeklimmers uitzoeken. Wanneer hij op reis zou gaan wilde hij naar hoge bergen, of naar warme regenwouden. Al deze gedachten hielpen Ravi niet om in slaap te vallen. Onrustige kriebels in zijn buik hielden hem wakker. Zijn caravan stond op de fijnste plek ter wereld, maar nu waren hij en Ijs niet langer alleen.

JARIG!

Slaapdrongen rolde Ravi zijn bed uit. ‘Gefeliciteerd met mij, Luna!’ zei hij tegen de foto op zijn nachtkastje. Luna’s glimlach was elke dag even lief, of hij nou jarig was of niet.

In het keukentje liet Ravi koud water over zijn handen stromen. Het was al laat in de ochtend, zag hij aan het licht dat door het dakraampje viel. Hij bekeek zijn een-jaar-ouder-geworden-gezicht in de spiegel; dikke ogen, piekhaar en vouwen van het kussen in zijn wang. Een frisse duik, daar zou hij goed wakker van worden. Hij schoof de gordijnen open en het zonlicht stroomde de caravan in. Hij duwde tegen de deur. Die zwaaide niet open zoals anders. *O ja*. Ravi staaarde naar de sleutel in het slot. Hij kon maar beter een zwembroek aantrekken. Stel je voor dat er iemand langskwam terwijl hij aan het zwemmen was.

Elke dag, zomer of winter, rende hij in zijn nakie de caravan uit naar het water en dook hij zo ver mogelijk van de kant af, waar het kanaal diep was. Behalve als er ijs op het water lag natuurlijk, maar dat gebeurde bijna

nooit. Vandaag rende en dook hij niet. Met een handdoek om zijn middel liep hij tot de onkruidheg. Hij gluurde naar links en naar rechts. Niemand. Hij liet zijn handdoek vallen en glibberde over de rotsblokken het water in. Bibberend waste hij zich, als laatste ging hij helemaal kopje-onder en wreef hard door zijn haar. Snel eruit.

Post kreeg hij niet vaak, maar vandaag was hij jarig. In zijn roestige brievenbus vond hij een roze envelop. Hij herkende het handschrift en de geur van verlepte rozen.

Ravi
Blauwe brievenbus
Sterrencaravan
Oude Havenpad

stond erop. Een brief van tante Leen.

Sinds Luna was gaan hemelen, zoals tante Leen het noemde, was Ravi's tante zijn enige familie. Toen Luna niet meer beter werd, beloofde tante Leen aan haar zus om een oogje in het zeil te houden. Ze kwam alleen nooit langs. Te veel droevige herinneringen, zei ze. En te koud. Die kou had Luna de das omgedaan, beweerde tante Leen. Zelf vermoedde Ravi dat Luna uiteindelijk liever gewichtloos tussen de sterren zweefde, dan doodziek op aarde leefde.

Kerstkaarten en verjaardagscadeaus stuurde tante Leen wel. Tijdens het aankleden maakte Ravi haar envelop open. Er zaten twee kaarten in.

Gefeliciteerd jongen! las hij. Hierbij je cadeau. Veel plezier ermee. Bestel een klein taartje voor jezelf op mijn rekening bij de bakker. En laat je neus weer eens zien.

Tante Lena

De andere kaart zat in een plastic mapje. *Abonnement voor: Ravi* stond erop, ook in tante Leens handschrift. *Dit biljet geeft je een jaar lang gratis toegang tot Benno's Zoo!*

Een dierentuin! Daar had Ravi nog niks over gehoord. Misschien was er sinds kort een dierentuin geopend. Maar dieren in hokken, daar was toch niks aan? Vooral voor de dieren niet. Ravi's maag rammelde. Eerst iets te eten regelen, daarna zou hij het schip nog eens gaan bekijken.

De felle zon weerkaatste op het water. Ravi kneep zijn ogen halfdicht en snoof de lucht op die helemaal van zee kwam. IJs rende voor hem uit. Hij kwam nooit mee naar de overkant van het kanaal. In de stad stopten ze honden zonder baas in het asiel. Als de pont in de verte in zicht kwam keerde IJs om, dan ging hij zijn zwerfhondenronde maken. Dat dacht Ravi tenminste, hij was daar natuurlijk niet bij.

Het pad maakte een bocht. Ravi struikelde over IJs en viel languit op de grond. IJs gromde. Vlug krabbelde Ravi overeind tot hij op zijn hurken zat en tuurde langs IJs, die zich breed maakte. Een eindje verderop stond een man. De herdershond bekeek hem. Toen begon hij te

kwispelen en te blaffen. Wat? IJs begroette vrolijk de indringer! Die droeg een pet en zag er ongevaarlijk uit. Grijs, een beetje dik. Hij rookte een pijp en wuifde vriendelijk. IJs blafte weer en deed een sprong naar voren. Ravi sloeg zijn armen strak om IJs' nek.

'Hierrrr blijven IJs, straks is hij van het asiel.'

De man lachte luid. 'Goed volk!' bulderde hij. 'Kom maar, jongen!' Dat was tegen IJs.

Ravi hield IJs stevig beet, maar de hond hobbelde op de man af en sleepte Ravi met zich mee. Ravi's knieën bonkten op de grond. 'IJs!' Bonk. 'Au! Stom beest!' Bonk-bonk. 'Stop!' Maar IJs luisterde niet. Dat deed hij nooit.

Plotseling stortte een flodderig groen ding zich boven op IJs. Ogenblikkelijk stond de herder stil. Ravi liet hem los en wreef over zijn pijnlijke knieën. Wat zat er nou op

Ijs' kop? De hond jankte en dook in elkaar. Liggend op zijn buik probeerde hij met zijn poot het groene monster weg te vegen, maar dat had zijn klauwen in Ijs' vacht geslagen en trok er met zijn snavel hele plukken uit. Het was een papegaai. Hadden ze deze vogel gisteravond gezien?

De man kwam dichterbij. 'Sjon. Schei uit.'

'John is de naam,' zei de papegaai met zijn snavel vol haar.

'Zo kan-ie wel weer, Sjon.' De man stak zijn hand uit naar de vogel. 'Sjon is niet gewend aan honden,' zei hij tegen Ravi.

'Tsss.' John trok nog een laatste keer aan Ijs' oor en wandelde toen met tegenzin langs de arm van de man omhoog. Vanaf diens schouder wierp hij iedereen dreigende blikken toe.

De man stak Ravi zijn hand toe. 'Ik ben Sep. Kapitein van de Ballerinus.' Hij wees in de richting waar Ravi had gespioneerd.

'Aangenaam, ik ben Ravi,' zei Ravi netjes. 'En dit is Ijs.'

De hond hoorde zijn naam en gluurde omhoog.

'Ijs, stel je niet aan, het is maar een papegaai.' Ravi trok hem aan zijn nek omhoog tot hij rechtop zat.

'Het is maar een papegaai?' herhaalde de papegaai. 'Pardon?'

Het klonk alsof de vogel door zijn neus sprak. Dat was ook zo, zag Ravi, zijn neus zat natuurlijk in zijn snavel. Hij probeerde niet te lachen. 'Sorry, John.'

‘Hmpf.’ John streek zijn veren glad.

Ijs likte Seps hand. De kapitein streelde zijn smoezelige vacht. Meteen dikke vrienden, dacht Ravi. Hij klopte het zand van zijn broek. Hoe moest hij de kapitein nou vragen wat hij kwam doen? Zou hij hem een kopje thee aanbieden?

‘Wil je iets drinken, jongen?’ vroeg Sep. ‘Om even bij te komen?’

Kon die Sep soms gedachten lezen?

‘Nou, graag!’ zei Ravi zo beleefd als hij kon. ‘Ik was onderweg naar de bakker, voor taart. Ik ben zo terug.’

‘Taart, mmm.’ Verlekkerd wreef Sep over zijn buik. ‘Is er een speciale gelegenheid?’

Ravi bestudeerde zijn laarzen. Ze waren versleten en een beetje modderig.

‘Ik zag vanmorgen vroeg een postbode. Je bent jarig zeker, hè?’ riep Sep uit. Hij klapte in zijn handen, waardoor John even opfladderde, en liep weg. Over zijn schouder zei hij nog: ‘Ik dek de tafel, dan drinken we ijs-thee als je terug bent.’

DE BALLERINUS

Pas in de rij bij de bakker dacht Ravi weer aan de diertuin. Misschien wist de bakker iets, die sprak veel mensen. Eerst koos hij een taart uit de vitrine. De grootste slagroomtaart die er was, met cake en chocola en gekleurde suiker. De bakker pakte de taart netjes in.

‘Op rekening van Lena?’ vroeg hij met een knipoog.

Ravi knikte en nam de doos van hem aan. ‘Mag ik nog iets anders vragen? Weet u misschien waar de diertuin is?’

‘We hebben geen diertuin, jongen. Hoe kom je daarbij? Deze stad is te klein voor zoiets groots,’ antwoordde de bakker vriendelijk.

Ravi bedankte de bakker. Bij de slager een deur verderop bestelde hij een worst voor IJs.

‘Heeft u iets gehoord over een nieuwe diertuin in de stad?’ vroeg hij.

De slager keek op. ‘Een diertuin? Waar?’

‘Dat wilde ik juist aan u vragen,’ zei Ravi.

De slager streek over zijn kin. ‘Interessant,’ mompelde hij.

‘Hoezo?’

‘Nou...’ zei de slager bedachtzaam, ‘Ik houd natuurlijk erg veel van dieren. Ik zou er graag eens langsgaan.’ Hij grijnsde zijn vierkante gele tanden bloot. ‘Nee serieus, ik kan veel betekenen voor een dierentuin. Als een dier te oud is, of te ziek...’

‘Bent u ook dierenarts?’ vroeg Ravi verbaasd.

De grote man barstte in lachen uit. ‘Die is goed!’ Gierend sloeg hij zich op zijn knieën. ‘Dierenarts!’

Ravi begreep niet wat er zo lollig was. Hij bedankte voor de worst en ging ervandoor.

Ravi zag Sep op de voorplecht van het vrachtschip staan. Toen hij dichterbij was ontdekte hij ook de witte pluimstaart van Ijs op het dek. De kapitein zwaaide zwierig met zijn armen.

‘Welkom aan boord van de Ballerinus, kerel! Dit trouwe schuitje is al vijftig jaar mijn thuis. Een beetje oud en verweerd, net als ik, maar nog nooit lek geweest!’

Ravi keek zijn ogen uit. Op het lange dek stond een picknicktafel onder een gestreepte parasol. Met knijpers had Sep er slingers aan vastgemaakt, die zacht wapperden in de zeebries. Ravi stapte van de loopplank. Het klonk hol onder zijn voeten.

‘Ja ja. Het laadruim zat altijd vol vracht. Nu is het leeg. Dat vaart heel anders, hoor.’ Sep knikte naar de houten luiken in het dek, alsof hij het niet tegen Ravi had.

Ravi sneed de taart in grote stukken en schepte de

borden vol. De messen en vorken legde hij op servetjes ernaast. Sep schoof met zijn vork de slagroom van zijn taart op een schoteltje en zette dat opzij in de schaduw. Op een tweede schoteltje bewaarde hij een brok van de cake. Ze aten zo veel als ze op konden en dronken allebei wel een liter ijsthee. IJs schrokte in twee happen zijn worst op en slobberde onder tafel de resten van de taart uit de doos.

‘Dat was verrukkelijk.’ Sep leunde achterover om zijn buik wat ruimte te geven. In de richting van de stuurhut riep hij: ‘Perzika! Room voor jou! Sjon! Cake!’

Een oranjerode poes schreed over het dek. Haar staart droeg ze in een sierlijke boog boven haar rug en ze hield haar platte snoet in de lucht, waardoor ze de hond onder de tafel niet zag. IJs zag haar wel. Hij sprong zo wild overeind dat de tafel kantelde en alles eraf schoof. Ravi redde wat hij redden kon van het servies en Perzika schoot krijsend als een stuk vuurwerk recht omhoog, haar vacht alle kanten op. Sep ving het blazende beest uit de lucht en zette haar op tafel.

‘IJs, gedraag je, je bent op bezoek!’ Ravi probeerde de hond te grijpen, die als een dolle om hen heen rende.

Op al dat tumult kwam John aangevlogen. Scheldend landde hij op een slinger. ‘IJs! Stom beest! Stop!’ Hij herhaalde wat Ravi die ochtend had geschreeuwd.

Als een bang konijn dook IJs terug onder de tafel. *Pfff*. Ravi liet zijn adem ontsnappen en bekeek de brokstukken taart en servies. Als Sep maar niet boos was.

‘Eindelijk weer een beetje leven in de brouwerij!’ De

kapitein klonk alsof hij het reuze naar zijn zin had. 'Dit is Perzika, de scheepskat. Zij houdt het hier muizen- en kakkerlakkenvrij.' Sep streek Perzika's rechtopstaande haren weer glad. 'Nu jij en Ijs de hele bemanning kennen, zal ik je de Ballerinus laten zien.'

Sep en Ravi liepen langs de luiken door het gangboord en beklommen de treden naar het achterdek. De kapitein opende de deur van de stuurhut. Ravi's mond viel open. De stuurhut leek wel een bibliotheek met een groot houten stuurwiel erin. Op de vloer, langs de muren en zelfs voor de ramen lagen stapels boeken, honderden, duizenden misschien wel!

'Je moet wat doen tijdens al die lange nachten op zee,' bromde Sep. 'De meeste ken ik nu wel uit mijn hoofd. Je mag er best een paar lenen, als je wil.'

'Zit u hier 's avonds te lezen?' Ravi snapte nu waarom hij de afgelopen nacht wel het licht had gezien, maar niet de kapitein; als Sep op een stoel zat kwam hij niet boven de boeken uit.

'Te lezen, of te bedenken waar ik heen zal gaan.' Sep tikte op een tafel, bedekt met kaarten van zeeën en oceanen. Die hadden wel wat weg van Luna's sterrenkaarten. Ravi wilde ze van dichtbij bekijken, maar de kapitein dook in een hoek naast het stuurwiel en perste zich door een laag deurtje.

'Pas op je hoofd.'

Ravi klom een steil trapje af en stond in een ongewone keuken. De ramen waren rond. Om het fornuis

stond een hekje en de tafel en de banken waren aan de vloer vastgeschroefd.

‘Dit is de kombuis.’ Sep verdween alweer door een deur. In een halletje achter de keuken zag Ravi een kleine wc en een wastafel.

‘Geen douche?’

Sep moest hard lachen. ‘Wassen doe ik in de zee, douchen af en toe in een haven. Maar hier kun je best een beetje poedelen hoor, als het buiten te koud is.’

‘Ik heb ook geen douche,’ zei Ravi. ‘Ik spring altijd in het kanaal.’

Sep knikte. ‘Dat is voor echte kerels.’ Hij stapte een smalle gang in. ‘En dit zijn de kooien.’

‘De kooien?’ Om iemand in op te sluiten? Onopvallend stapte Ravi uit Seps buurt.

‘De slaapkamers.’ De kapitein lachte weer. ‘Of hutten.’

De twee hutten aan de rechterkant waren leeg. De eerste hut links was Seps slaapkamer. Ravi zag een bed, een kast, een poezenmand en een schommel voor de papegaai. Boven het bed hing een foto. In de laatste hut stonden houten kisten met kettingen eromheen en sloten erop.

‘En hoe kom je in het ruim?’ Met een schuin oog keek Ravi naar de kisten. Er stond niets op.

‘Dat heeft een aparte ingang, een luik, net als de machinekamer. In het ruim is niks te zien.’

‘Waarom is het leeg?’

Sep stommelde voor Ravi uit, terug naar de kombuis. ‘Ga zitten.’

Ravi schoof op een van de banken aan de tafel. De kapitein vulde een kan met water en koffie. Hij zette de kan op het fornuis en ging tegenover Ravi zitten.

‘Toen ik vijftig jaar geleden de Ballerinus kocht, was hij eigenlijk al te klein.’ Sep zuchtte. ‘Moderne vrachtschepen zijn veel groter en sneller. We kunnen er niet meer tegenop, de Ballerinus en ik. Dus nu stoppen we met werken. We gaan met pensioen, en we zoeken een mooi stekkie om te wonen.’

‘Een oude haven, zoals hier?’ viste Ravi.

‘Zoiets als hier, bijvoorbeeld. Een stil plekje, en toch maak ik er een nieuwe vriend.’

Ravi kreeg een warm gevoel in zijn borst.

De kapitein glimlachte. ‘Het moet ergens aan het water zijn, dan kan ik aan boord blijven wonen.’

Sinds Luna in de hemel zat, woonde Ravi alleen. Hoewel, niet helemaal alleen, samen met IJs, natuurlijk. Het zou supergezellig zijn als Sep hier ook kwam wonen.

De kan op het vuur begon te pruttelen en een koffiegur zweekte door de kombuis. Sep stond op en draaide het gas uit. ‘Wil je koffie?’

Ravi schudde zijn hoofd. ‘Ik moet gaan. Bedankt voor de ijsthee, en voor de slingers!’

Sep sloeg zichzelf tegen zijn voorhoofd. ‘Bijna vergeten! Wacht, je krijgt een cadeau.’

‘Maar-’

Sep was de kombuis al uit en binnen een minuut stond hij weer voor Ravi’s neus met een plat pakket. ‘Alsjeblieft.’